

LU Latviešu valodas institūts
Reģistrācijas apliecība Nr. 000311118

Redakcijas kolēģija
Atb. red. Dr. habil. philol. Ojārs BUŠS
Dr. philol. Vineta ERNSTSONE
Dr. habil. philol. Ilga JANSONE

Korektore
Asnate BĀNGIERE

Redakcijas adrese
Akadēmijas laukums 1, 902. ist., Rīgā, LV-1050
Tālr. 7227696, fakss 7227696, el. pasts latv@lza.lv

ISBN 9984 – 9434 – 8 – 8

© LU Latviešu valodas institūts, 2003

LAIMUTE BALODE (Rīga/Helsinki) IELU NOSAUKUMI ZEM VĒSTURES RITEŅIEM

Vēstures līkločos arī vietvārdi ir izmantoti kā varas un pārvaldes ierocis: gan kā izdevīga propagandas tribīne, gan kā savas varenības apliecinājums un iemūžinājums.

Dažadas varas ir skārušas dažādus vietvārdus slāpus, bet visvairāk to var just apdzīvotu vietu nosaukumos, bijušo kolhozu nosaukumos un it īpaši urbanonīmos – ielu, laukumu, parku, tiltu nosaukumos un to maiņā. Izmantojot metaforu, varētu teikt, ka vēstures riteņi nežēlgi ir braukājuši pa Latvijas pilsētu ielām, plēsuši nost agrākās ielu plāksnītes, mainījuši tās pret jaunām, savam laikam tīkamākām un piemērotākām.

Šajā referātā galvenokārt uzmanība pievērsta Rīgas un Jūrmalas ielu nosaukumiem, to motivācijai un maiņai.

Pirmā lielākā ielu pārdēvēšana Rīgā ir notikusi 1859. gadā, kad tika likvidēti vairāki vienādi nosaukumi: no 5 *Mirušo ielām* tika atstāta tikai viena, arī no 4 *Jaunkrievu ielām* palika viena utt. /Rīgas ielas, I, 53–54/. 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā manāmas ielu nosaukumu plānošanas tendences. Piemēram: Pārdaugavā ielas lielākoties ieguva Zemgales un Kurzemes pilsētu, upju, ezeru nosaukumus, bij. Pēterburgas (tag. Vidzemes) priekšpilsētas ielas tika nosauktas Vidzemes un Igaunijas vietvārdos, bij. Maskavas (tag. Latgales) priekšpilsētas ielu nosaukumos izmantoti Latgales un Krievijas vietvārdi. Noteiktas tendences tika ievērotas, piešķirot ielu nosaukumus atsevišķos rajonos: apbūves rajonā pie Vienības gatves jaunie ielu nosaukumi sākās ar burtu *B*: *Basu, Bārbeles, Bikstu, Blīdenes, Bruknas iela*, Ozolciemā – ar burtu *C*: *Codes, Cēres iela*, perpendikulāras ielas – ar burtu *K*: *Kabiles, Kalvenes, Kurmales, Kurmenes, Kursišu iela/Rīgas ielas, I, 54/*.

Pirmā pasaules kara laikā (1915. g.) pēc Krievijas varas iestāžu spiediena tika pārdēvētas 23 Rīgas ielas, kuru nosaukumi bija saistīti ar Vāciju vai Rietumeiropas kultūru:

<i>Visbijas prospeks</i>	> <i>Volgas prospeks</i>
<i>Dancigas iela</i>	> <i>Dñepras iela</i>
<i>Štrālzundes iela</i>	> <i>Urālas iela</i>
<i>Mēmeles iela</i>	> <i>Suras iela</i>

Hamburgas iela > *Ladogas iela*
Lībekas iela > *Oņegas iela* /Rīgas ielas, I, 54/, bet vācu okupācijas vara 1917. gadā šos pārdēvējumus atceļa.
Vēl īsāks mūžs bija lielinieku valdības 1919. gadā ieviestajiem jaunajiem, izteikti ideoloģizētajiem ielu pārdēvējumiem:
Bēbeļa iela (tag. *Lāčplēša iela*), (*Rozas*) *Luksemburgas prospekts* (tag. *Kalpaka bulvāris*), *Kārļa Marksas prospekts* (tag. *Raiņa bulvāris*), *Internacionāles iela* (tag. *Krišjāņa Valdemāra iela*).

20. gs. 20. gadu sākumā notika ielu nosaukumu latviskošana:
Ādgēru iela // *Gērmaņu iela* > *Ādmīnu iela*
Brūveru iela > *Aldaru iela*
Torfa iela > *Kūdras iela*.

Pirmie nosaukumi, ko pārdēvēja Latvijas Republikas neatkarības gados (1920. gadā), bija saistīti ar Raiņa un Aspazijas atgriešanos dzimtenē:

Troņmantnieka bulvāris > *Raiņa bulvāris*
Teātra bulvāris > *Aspazijas bulvāris*.

1923. gadā pat 192 galvaspilsētas ielas ieguva jaunus vārdus. Radās *Brīvības iela*, *Valdemāra iela*, *Krišjāņa Barona iela*, *Lāčplēša iela*, *Merķeļa iela*, *Pulkveža Brieža iela*, *Kronvalda bulvāris*, *Kalpaka bulvāris*, bij. *Ķeizarmežs* pārtapa par *Mežaparku/Rīgas ielas*, I, 55.

Pēdējā lielākā ielu pārdēvēšana neatkarīgās Latvijas laikā notika 1938. gadā, kad nomainīja 92 Rīgas ielu vārdus, tostarp likvidēja ielu nosaukumus, kas ietvēra leksēmu *muiža* (*Anniņmuižas iela*, *Baltāsmuižas iela*, *Birģejmuižas iela*, *Švarcmuižas iela* u. c.).

1940.–1941. g. padomju vara steidza ideoloģizēt ielu nosaukumus, pārdēvējot tos politisko un sabiedrisko darbinieku vārdos.

Analoģiski rīkojās vācu okupācijas vara Otrā pasaules kara gados: 1942. gadā tika pārdēvētas 102 Rīgas ielas un laukumi (radās *Adolf-Hitler-Straße*, *Gotenhafener Straße*, *Zoppoter Straße*, *Alfred-Rosenberg-Ring*), bet 1944. gadā pārdēvējumi atkal tika atceļti.

Pēc kara (1948., īpaši 1950. gadā) padomju laika pārdēvēšanas tendences turpinājās: 1950. gadā pārdēvētas vēl 57 ielas. Šajā laikposmā parādījās tādas ielas kā *Ļeņina*, *Kārļa*

Marksa, *Fridriha Engelsa*, *Hercena*, *Ogarjova*, *Beļinska*, *Mičurina iela*, *Černiševska laukums* u. c. /Rīgas ielas, I, 57/.

Ielu agrāko nosaukumu atjaunošana sākās kā viens no atmadas priekšvēstnešiem 1987. gada novembrī, kad savus vēsturiskos nosaukumus atguva *Doma*, *Jēkaba* un *Pils laukumi* /Rīgas ielas, I, 58/.

Tādējādi ielu nosaukumi laika gaitā ir vairākkārt mainīti. Visslavenākais šāds piemērs ir lielākās Rīgas ielas nosaukums (posmā no Elizabetes ielas līdz Gaisa tiltam):

Aleksandra iela (1859*) > *Lielā Aleksandra iela* (1861) > *Brīvības iela* (1923) > *Ādolfa Hitlera iela* (1942) > *Brīvības iela* (1944) > *Ļeņina iela* (1950) > *Brīvības iela* (1990). Pilnīgi pretējs piemērs no Somijas: viena no galvenajām Helsinku ielām tiek dēvēta Aleksandra vārdā (*Aleksanterinkatu*) par godu Krievijas caram Aleksandram I kopš 1832. gada līdz pat mūsdienām /Helsingin kadunnimet, 1981, 90/.

Tomēr tag. *Brīvības ielas* vārds nav vienīgais šāds vairākkārtējas pārdēvēšanas piemērs Rīgā, kur skaidri kā uz delnas ir redzama valdošās varas roka:

Lazaretes iela (18. gs.)** > *Eifonijas iela* (19. gs. sāk.) > *Nikolaja iela* (1858) > *Valdemāra iela* (1923) > *Hermaņa Gēringa iela* (1942) > *Valdemāra iela* (1944) > *Gorkija iela* (1953) > *Krišjāņa Valdemāra iela* (1990).

Basteja bulvāris (1861) > *Zigfrīda Meierovica bulvāris* (1929) > *Padomju bulvāris* (1941) > *Vācu Ordeņa gatve* (1942) > *Padomju bulvāris* (1944) > *Basteja bulvāris* (1990).

Ebreju kapu iela (1868) > *Ebreju iela* (1885) > *Žīdu iela* (1923) > *Rundēnu iela* (1938) > *Nirzas iela* (1942) > *Rundēnu iela* (1944) > *Jēkaba Alkšņa iela* (1967) > *Ebreju iela* (1990).

Daudzkārtējai pārdēvēšanai ir bijuši pakļauti arī pilsētas laukumi:

Marsa laukums (1843) > *Parādes laukums* (1858) > *Esplanādes laukums* (1867) > *Komunāru laukums* (1919) > *Esplanāde* (1919) > *Vienības laukums* (1934) > *Komunāru laukums* (1941) > *Esplanāde* (1942) > *Komunāru laukums* (1944) > *Esplanāde* (1990).

* Gadskaitlis aiz ielas nosaukuma rāda tā pirmo fiksējumu vai arī oficiālā pārdēvējuma gadu.

** Līdz 19. gs. beigām oficiālie ielu nosaukumi bija tikai vācu valodā.

Latvijas galvaspilsētas un citu pilsētu ielās vācu un padomju okupācija centās iemūžināt savu vadoņu, kaujinieku, partijas darbinieku vārdus:

Brīvības iela (1923, 1944, 1990) > *Ādolfa Hitlera iela* (1942)
Rīgā
Brīvības bulvāris (1923, 1944, 1989) > *Ādolfa Hitlera aleja* (1942)
Rīgā
Valdemāra iela (1923) *Rīgā* > *Hermaņa Gēringa iela* (1942)
13. janvāra iela (1930, 1944) > *Generāla fon Huūra iela* (1942)
Rīgā
Raiņa bulvāris (1920, 1944) > *Alfrēda Rozenberga gatve* (1942)
Rīgā
Marijas iela (1860, 1944, 1989) > *Suvorova iela* (1950)
Rīgā
Čiekuru iela Jūrmalā > *Čapajeva iela*
Pulkveža Brieža iela Jūrmalā > *Kirova prospekts*
Pulkveža Brieža iela (1923, 1995) > *Sverdlova iela* (1940).
Rīgā

Ideoloģiski svarīgi bija padomju kosmonautu vārdi, iemūžināti urbanonīmos:

Ropažu iela (1902, 1990) *Rīgā* > *Gagarina iela* (1961)
(Vecā Pēterburgas šoseja 1900)
Buļļu iela (1923) *Rīgā* > *V. Tereškovas iela* (1963)
(Buļļu muižas iela 1880)
Kurzemes prospekts (izveidots 1990) > *Komarova prospekts* (1968)
Rīgā
Dzirnavu iela Jūrmalā > *Kosmonautu iela*.

Ienācēji centās atgādināt arī savu rakstnieku un kultūras darbinieku vārdus:

Citadeles iela (1923, 1944) > *Hansa fon Manteifeļa iela* (1942)
Jēkaba laukums (17. gs.) *Rīgā* > *Černiševska laukums*
(Mazais Parādes laukums 19. gs. sāk.) (1950)

Valdemāra iela (1923, 1944) > *Gorkija iela* (1953)

Starp citu, arī mūsdienās Rīgas ielu nosaukumos ir daudzi krievu kultūras darbinieku un rakstnieku vārdi, tomēr tādi, kam ir

vēsturiski nozīmīga un paliekoša nozīme: *Gogoļa iela*, *Lermontova iela*, *Turgenjeva iela* u. c.

Arī latviešu padomju valsts un Komunistiskās partijas līderi, kā arī militārie un pagrīdes darbinieki tika iemūžināti Rīgas ielās:

<i>Tērbatas iela</i> (1885, 1919, 1990)	> <i>Pētera Stučkas iela</i> (1955)
<i>Kaķu iela</i> (1810)	> <i>Roberta Pelšes iela</i> (1961)
<i>Tēriņu iela</i> (1902, 1990)	> <i>Imanta Sudmaļa iela</i> (1950)
<i>Grēcinieku iela</i> (16. gs., 1990)	> <i>Eduarda Smiltēna iela</i> (1950)
<i>(Bagāto iela 1387)</i>	
<i>Prūšu iela</i> (1932, 1991)	> <i>Jēkaba Petersa iela</i> (1976)
<i>Kleistu iela</i> (1960, 1990)	> <i>Fabričusa laukums</i> (1950)
<i>Vašingtona laukums</i> (1931, 1944, 1991)	> <i>(Hanzas lauk. 20. gs. sāk., Lundendorfa lauk. 1942)</i>

Galvenie padomju svētki arī tika popularizēti ielu vārdos:

<i>Kurzemes iela Jūrmalā</i>	> <i>1. maija iela</i>
<i>Prāmju iela Jūrmalā</i>	> <i>8. marta iela</i>
<i>Kārsas iela Jūrmalā</i>	> <i>21. jūlijā iela</i>
<i>Zemitāna laukums</i> (1930, 1998) <i>Rīgā</i>	> <i>21. jūlijā laukums</i> (1941, 1944).

Padomju pamatlētību sistēma kā spoguļi redzama šādos ielu nosaukumos:

<i>Skautu iela Jūrmalā</i>	> <i>Pionieru iela</i>
<i>Pils laukums</i> (18. gs.) <i>Rīgā</i>	> <i>Pionieru laukums</i> (1941, 1944)
<i>Jurģu iela Jūrmalā</i>	> <i>Komjaunatnes iela</i>
<i>Kalpaka bulvāris</i> (1923, 1990) <i>Rīgā</i>	> <i>Komunāru bulvāris</i> (1941, 1944)
<i>11. novembra krastmala</i> (1934, 1990) <i>Rīgā</i>	> <i>Komjaunatnes krastmala</i> (1948)
<i>Latgales iela Jūrmalā</i>	> <i>Oktobra iela</i>
<i>Ventspils šoseja Jūrmalā</i>	> <i>Sarkanarmijas iela</i>
<i>Reformātu iela</i> (1861) <i>Rīgā</i>	> <i>Sarkanās Gvardes iela</i> (1950)
<i>Lībiešu iela Jūrmalā</i>	> <i>Stahanoviešu iela</i>
<i>Matīsa iela</i> <i>Rīgā</i> (1885, 1990)	> <i>Revolūcijas iela</i> (1950)
<i>Uzvaras parks</i> <i>Rīgā</i> (1923,	> <i>Kongresa parks</i> (1961), vēlāk

<i>Matīsa iela Rīgā</i> (1885, 1990)	>	<i>Revolūcijas iela</i> (1950)
<i>Uzvaras parks Rīgā</i> (1923, 199?)	>	<i>Kongresa parks</i> (1961), vēlāk <i>PSKP XXII kongresa parks</i> (1963)
<i>Rātslaukums</i> (14. gs., 1999)	>	<i>Latviešu Sarkano Strēlnieku laukums</i> (1965)
Daudzas ielas bija nosauktas vai pārdēvētas slavenos Krievijas vai Padomju Savienības vietvārdos (galvenokārt ar kaujām saistītos):		
<i>Latgales dārzs</i> (1937)	=	<i>Maskavas dārzs</i> (1945)
<i>Elijas iela</i> (1885, 1991) (agrāk <i>Jāņa iela</i> 1794)	=	<i>Odesas iela</i> (1950)
<i>Jēzusbaznīcas iela</i> (1885, 1942, 1991)	=	<i>Sevastopoles iela</i> (1950)
<i>Praulienas iela</i> (1991)	=	<i>Perekopa iela</i> (1983)
<i>J. Grestes iela</i> (1996)	=	<i>Kahovkas iela</i> (1983).
Padomju laikā tikai Rīgas centrā vien tika pārdēvētas 164 ielas, neminot jaunradītos ideoloģiskas nokrāsas ielu nosaukumus jaunajos mikrorajonos. 10 pirmajos neatkarības gados vairāk nekā 140 ielu nosaukumi Rīgā tika atjaunoti (45 Jūrmalā). Vairums ielu atguva savus bijušos nosaukumus:		
<i>Elizabetes iela</i>	>	<i>Kirova iela</i> > <i>Elizabetes iela</i>
(1812)		(1940, 1944) (1812)
<i>Katoļu iela</i>	>	<i>Kijevas iela</i> > <i>Katoļu iela</i> (1993)
(1861)		(1941, 1950)
<i>Nīcgales iela</i>	>	<i>Andreja Jerjomenko iela</i> (1974)
(1936)		(1991)
<i>Kartupeļu iela</i>	>	<i>Celtnieku iela</i> > <i>Kartupeļu iela</i>
(1885)		(1961) (1992).
Interesanti vērot semantikas maiņu šādos ielu nosaukumos:		
<i>Aizsargu iela</i>	>	<i>Sarkanarmijas iela</i> (1944) > <i>Bruņinieku iela</i> (1859, 1990)
(1935)		
<i>Svētceļnieku iela</i>	>	<i>Celīnieku iela</i> (1940, 1944)
(1923)		
<i>Bīskapa gāte</i>	>	<i>Muzeja iela</i> (1950) > <i>Bīskapa gāte</i> (1990)
<i>Katoļu gāte</i> (1923)	>	<i>Poļu gāte</i> (1987)
<i>Debesbraukšanas iela</i> (1936, 1942)	>	<i>Mēnesss iela</i> (1940, 1944)

<i>Vecie Ebreju kapi</i>	>	<i>Komunistisko brigāžu parks</i> (1960). (1725, 1990)
Dažreiz pat grūti izskaidrojama tuvas semantikas maiņa ielu nosaukumos ir notikusi arī pirmspadomju laikaposmā:		
<i>Cūku iela</i> (1401)	>	<i>Peldu iela</i> (18. gs. vidū)
<i>Liepas iela</i> (1880/1883)	>	<i>Kļavu iela</i> (1923)
<i>Briežu iela</i> (1925)	>	<i>Stirnu iela</i> (1932)
<i>Kuģu iela</i> (1924)	>	<i>Vētras iela</i> (1932).
Daži nosaukumi varbūt nomainīti pēc skaniskās līdzības:		
<i>Hermeliņa iela</i> (<i>Hermelingas muižas iela</i>) (1906)	>	<i>Sermuliņu iela</i> (1923)
<i>Sergeja iela</i> (1908)	>	<i>Ērgļu iela</i> (1961).
Vēl citi ielu nosaukumi ir vienkārši saīsināti:		
<i>Vējdzirnavu iela</i> (1867)	>	<i>Vēja iela</i> (1885)
<i>Raudenes iela</i> (1902)	>	<i>Raudas iela</i> (1923)
<i>Jaunās Baznīcas iela</i> (1813)	>	<i>Baznīcas iela</i> (1968/1969, 1994)
<i>Jaunmoku muižas iela</i> (1902)	>	<i>Jaunmoku iela</i> (1923)
<i>Krūzmuīžas iela</i> (1868)	>	<i>Krūzes iela</i> (1938, 1944).
Ielu nosaukumu maiņa dažbrīd rāda valodas attīstību, piemēram:		
<i>Rēveles iela</i> (1885)	>	<i>Tallinas iela</i> (1939, 1944)
<i>Jēkabmiesta iela</i> (1859)	>	<i>Jēkabpils iela</i> (1923)
<i>Aptieķeru iela</i> (1885)	>	<i>Aptiekas iela</i> (1921)
<i>Fūrmaņu iela</i> (1867)	>	<i>Ormaņu iela</i> (1921)
<i>Zēģeļu iela</i> (1880)	>	<i>Buru iela</i>
<i>Māleru iela</i> (1677)	>	<i>Gleznotāju iela</i> (1914?)
<i>Lēgeru iela</i> (1914)	>	<i>Nometņu iela</i> (1923, 1992)
<i>Lēruma iela</i> (13. gs.)	>	<i>Trokšņu iela</i> (1924).

Vai ir ielas, kas ilgajā vēstures gaitā nav mainījušas savu nosaukumu?

Ir, taču tādu senu nosaukumu ir samērā nedaudz. Vieni no vecākajiem ielu vārdiem, kas nav "pārkristīti": *Jāņa iela* (kopš 13. gs.), *Smilšu iela* (kopš 1317. gada), *Tirgoņu iela* (kopš 1333. gada), *Skārņu iela* (kopš 1408; kādu laiku dēvēta par *Lielo Skārņu ielu*), *Mucenieku iela* (kopš 17. gs.), *Akas iela* (kopš 1763), *Balasta dambis* (kopš 1764), *Kalnciema iela* (kopš 18. gs. II puses).

1763), *Balasta dambis* (kopš 1764), *Kalnciema iela* (kopš 18. gs. II puses).

Lielākoties pārdēvēšanai "nepakļāvās" neitrāli ielu vārdi, resp. nosaukumi, kas veidoti no dabas objektu, ikdienīšķu lietu apzīmējumiem, kā arī no neitrāliem personvārdiem vai vietvārdiem.

– Ielu nosaukumi, kas radušies 19. gs. un bez pārdēvēšanas lietoti līdz mūsdienām:

Arhitektu iela (1867), *Augšiela* (1898), *Āžu iela* (1876), *Cementa iela* (1880), *Cepļa iela* (1868), *Dārza iela* (1868), *Dēļu iela* (1880), *Dzegužu iela* (1896), *Dzelzceļa iela* (1898), *Enkura iela* (1887), *Ērģeļu iela* (1885), *Ganu iela* (1885), *Garā iela* (1885), *Gulbju iela* (1898), *Gumijas iela* (1880), *Gimnastikas iela* (1885), *Gipša iela* (1880), *Ierēdņu iela* (1887), *Īsā iela* (1880), *Koku iela* (1880), *Lapu iela* (1861), *Lejas iela* (1867), *Mālu iela* (1880), *Piena iela* (1846), *Putnu iela* (1880), *Sētas iela* (1861), *Speķa iela* (1861), *Stacijas laukums* (1861), *Šaurā iela* (1880/1883), *Tilta iela* (1861), *Vanagu iela* (1885), *Vārnu iela* (1876), *Vēžu iela* (1887/1888), *Vilkų iela* (1880), *Zaķu iela* (1880/1883), *Zeļļu iela* (1861), *Zirņu iela* (1861), *Zvaigžņu iela* (1877), *Zvanu iela* (1861);

Amālijas iela (1880), *Andreja dambis* (1869), *Annas iela* (1880), *Eiženijas iela* (1880), *Ernestīnes iela* (1880), *Fridriķa iela* (1877), *Gustava iela* (1880), *Hermaņa iela* (1886), *Indriķa iela* (1880);

Bikernieku iela (1893), *Grobiņas iela* (1887), *Ķemeru iela* (1898), *Ogres iela* (1889), *Rucavas iela* (1897), *Šauļu iela* (1889), *Tukuma iela* (1880/1883), *Ventspils iela* (1884), *Vircavas iela* (1889).

– Ielu nosaukumi, kas radušies 20. gs. sākumā un bez pārdēvēšanas lietoti līdz mūsdienām:

Ausmas iela (1929), *Ezera iela* (1900), *Palmu iela* (1902), *Spāres iela* (1902), *Strautu iela* (1925), *Zalkšu iela* (1929);

Dagmāras iela (1917), *Elvīras iela* (1913), *Emmas iela* (1924), *Laimdotas iela* (1929);

Aizkraukles iela (1929), *Aizupes iela* (1902), *Apriķu iela* (1902), *Asītes iela* (1902), *Bolderājas iela* (1900), *Ceraukstes iela* (1915), *Kabiles iela* (1903/1908), *Ķekavas iela* (1902), *Pūres iela* (1914), *Skultes iela* (1923), *Stalīgenes iela* (1914), *Stendes iela* (1910), *Tirzas iela* (1914), *Triķātas iela* (1910),

Vecmoku iela (1902), *Vestienas iela* (1914), *Vietalvas iela* (1914).

Lielākoties no pārdēvēšanas bija pasargātas nelielās pilsētas nomales ielas.

Tieši ielu nosaukumi ir tas valodas segments, kurā ikvienas varas ideoloģija, šķiet, izpaužas visspilgtāk.

Literatūra

Helsingin kadunnimet. Helsinki, 1981.

Holzmanis A. Vecrīga – pilsētbūvnieciskais ansamblis. Rīga, 1992.

Jurašķevičs J. Vecā Rīga. Rīga, 1994.

Rīga. Enciklopēdija. Rīga, 1988.

Rīgas ielas. Enciklopēdija. 1. sējums, Rīga, 2001.

Rīgas ielu, laukumu, parku un tiltu nosaukumu rādītājs (no 18. gs. līdz mūsdienām). Rīga, 2001.

Rīgas ielu nosaukumi, kas mainīti pēckara gadu pārdēvēšanas kampaņās // Ātrai uzziņai. Rīga, 1990, 337–341.